

12. En fars beskrivelse af Churchill-Klubbens tilfangetagelse.

Præsten ved Aalborg Klosterkirke, Edvard Pedersen, der var far til to af de ledende medlemmer af Churchill-Klubben skrev lige efter befrielsen nedenstående om gruppens aktiviteter og tilfangetagelse i Fem Aar. Indtryk og Oplevelser. Red. Christian Refslund, Kbh. 1945, side 282-292 (uddrag)

Den 8. Maj 1942 blev der af det danske Sikkerhedspoliti i Aalborg til stor Bestyrtelse for alle anholdt 8 Drengene i Alderen fra 14 til 17 Aar. Og samtidig blev der i Brønderslev anholdt 3 unge Mænd, deriblandt en Ingeniør. Drengene var, paa én nær, Elever paa Aalborg Katedralskole.¹ De var sigtet for at have drevet Sabotage i stor Stil efter den Tids Forhold, for at have tilegnet sig Vaaben fra Værnemagten samt for at have drevet Propaganda mod Tyskerne ved Hjælp af Flyveskrifter med ildnende Opraab, der var omdelt i Massevis i Byen. Og det viste sig alt sammen at være rigtigt.

De havde dannet en veritabel Sabotagegruppe, der kaldte sig for Churchill-Clubben. Denne Gruppens Dannelselse og Medlemmernes Anholdelse virkede skelsættende i Sabotagens Historie i vort Land. Diskussionen om Sabotagens Berettigelse tog fart.

Nogen gøs over "Aalborgdrengenes" Letsindighed, og de haabede inderligt, at der ikke maatte forekomme for meget af den Slags; thi det kunde jo kun ophidse Tyskerne og vanskeliggøre hele Landets Stilling. Nogle stemplede ligefrem Drengene som Forbrydere eller i hvert Fald "moralsk defekte", og de glædede sig over, at de var blevet taget ved Vingebeinet i Tide.

Andre mente noget ganske andet, og de blev flere og flere, indtil praktisk talt hele det danske Folk stod som en fast Blok i en Modstandsbevægelse. De sagde, at Aalborgdrenge var nogle raske Gutter. Disse Drengene skred til Aktion og gjorde det, som de selv havde en brændende Lyst til at gøre. De slog bare løs, uden at skæve til højre og venstre og havde den rette Opfattelse af Kongens Ord om "korrekt og værdig Optræden" overfor de fremmede.

Kaj Munk skrev et Brev til det Hjem, der var haardest ramt, idet det havde to Sønner blandt de anholdte: "Det er de folk, som i deres Ungdom gaar i Fængsel for det rette, der siden gør den Indsats, der for Alvor slaar til og viser Vej."

(....)

Drengene var opildnet til aktiv Indsats gennem de Oplysninger, de havde modtaget om Modstandsbevægelsen i Norge og den forfærdende Terror, Tyskerne øvede overfor Nordmændene. Da de i Retten fik foreholdt, at deres Fremfærd kunde hidføre norske Tilstande i Danmark, udtalte de alle som én: "Det er saadanne Tilstande, vi ønsker. Samarbejde med Fjenden er en Løgn. Vi vil have rene Linier. Vil I ældre ikke foretage jer noget, maa vi tage fat."

Det begyndte op mod Jul i 1941. En halv Snes Drengene fra 4. Mellem og 1. Gymnasieklasse var samlede i Præstefløjten paa Stiftshospitalet (Klosteret) for at planlægge Indkøb af Julegaver til de af Skolens Lærere, som de skulde have på Afslutningsdagen. Da en Del af dem efter endt Debat var cyklet hjem, sad de resterende og diskuterede løst og fast ved en Pibe Tobak. Samtalen kom til at dreje sig om de smaa Notitser i Bladene: "14 Nordmænd dømt til Døden. Dom fældet over 21 Nordmænd. Dødsdom fuldbyrdet over 7 Nordmænd" osv. osv. Medens de drøftede dette blev de

¹ Den yngste af drengene var elev på Klostermarksskolen i Aalborg

mere og mere harmfulde over det Misforhold, der bestod mellem Broderlandets Ofre for Nationalfølelsen og Danskerne.

(...)

De var enige i det negative, men ogsaa i det positive. De vilde gøre, hvad de evnede for at hidføre norske Forhold. "Sofacyklen skulde punkteres".

Præstesønnerne, der lige var flyttet fra Odense til Aalborg, fortalte om en *Royal-Air-Force-Club*, de havde været med til at danne i Odense. Den blev Mønsteret, og man dannede straks en Klub til at søge fremkaldt norske Forhold og norsk Kamp mod Tyskerne i Danmark.

Klubben blev kaldt Churchill-Clubben, og der blev i de nærmeste Dage udarbejdet vedtægter.

Desværre brændte jeg i de Timer, da det hele ved Anholdelsen stod paa Højkant, disse Statutter, som jeg dog tidligere havde læst, sammen med andre sikkert lige saa morsomme "Aktstykker". Jeg sad paa et Hotel sammen med min Kone ved en Bryllupsmiddag, da Anholdelsen skete. Jeg blev ringet op under Middagen. Det var Pigen, som med Forfærdelse i Stemmen forklarede i stammende Vendinger, at tre Politibetjente havde været der. De var gaaet igennem hele Huset uden at spørge om Forlov, og de havde taget Jens med sig. I Løbet af et Øjeblik var min Kone og jeg hos Sikkerhedspolitiet. Der var det hele i vildt Oprør. Nogle Drengene sad i en Kreds, foroverbøjet med sammenbidte Udtryk. Politimesteren sad med Taarer i Øjnene. En Vaabensamling stod henne i en Krog. Der blev afgivet Melding. Der Udstedtes Ordre. Man fornemmede et forrygende Tempo. "Disse pæne unge Mennesker! Allesammen fra gode Hjem," sukkede Politimester Bach.

Jeg kom hurtigt derfra; thi jeg var klar over, at nu stod den paa Husundersøgelse. Jeg for ind paa Jens's Værelse og rev Skrivebordskufferne op, de fire var ulaasede. I den første laa en Revolver. Da jeg altid har holdt af Skydevaaben, tog jeg den op og kærtegnede Aftrækkeren, medens Hanen bevægede sig langsomt tilbage. Jeg fik dog den Ide at se efter, om den var ladt. Der sad seks Skud i Tromlen. Jeg stak den i Lommen, rev de tre andre Skuffer op og ragede alt beskrevet Papir sammen og puttede det i Kakkelovnen og stak Ild paa det. I Hast fik jeg fat paa en Smed til at dirke den femte Skuffe op; men den indeholdt kun en Frimærkesamling.

Desværre gik saaledes Churchill-Clubbens Vedtægter op i Luer.

Dog kan det oplyses, at der var fire Afdelinger, hver med sin Leder.

Der skulde være en Propagandaafdeling, som skulde beskæftige sig med Udsendelse af ildnende Opraab. Som Tegn valgte de Hagekorset med Pile. Med blaa Maling blev Trappeopgangen efter Trappeopgang overmalet med dette Tegn. Paa Plankeværker og Forretninger, der handlede med Tyskere, og paa tyske Biler kom Penselen i Sving. Løbesedler blev trykte med Hagekorset med Pile ovenover og Teksten nedenunder. En Tekst lød saadan under Mærket: "Varslet om Oprørsflammen! Som Lynet skal det brede sig i de okkuperede Lande og varsle Død over de fire Forbrydere: Hitler, Himmler, Göering og Göbbels". Der havde været stor Diskussion om, hvorvidt Himmler skulde være med to m'er og Göering med öe.

Den anden Afdeling var en "teknisk Afdeling". Af den ventede Klubbens Medlemmer sig meget; thi den skulde skaffe Brand- og Sprængstoffer. De forsøgte Fremstilling af Brandpulvere og Nitroglycering uden synderligt Held. (...)

Den tredje Afdeling, den økonomiske, bestod af én Mand, der skulde skaffe Dækning for Udgifterne ved at opkræve det maanedlige Kontigent af 50 øre hos hver af Klubbens Medlemmer.

Men alle disse Afdelingers Medlemmer samledes snart i en fjerde og sidste Afdeling: Sabotageafdelingen.

Denne begyndte i det smaa med at klippe Ledninger over og rive Tyskernes Skilte ned; men efterhaanden som Drengene havde vænnet sig til en mærkelig Kildren i Mellemgulvet og ikke længere saa en Opdager i hver Person, der nærmede sig deres Operationsfelter, helligede de sig to Ting: at sabotere og skaffe Vaaben, som naturligvis kun kunde fremskaffes ved Ran fra Tyskerne. Man vilde tilvejebringe Vaaben, saa man kunde bevæbne Klubbens nu efterhaanden 20 Medlemmer.²

(....)

Skolen var underordnet noget højere. Der gik flere af dem med Revolver i Baglommen, uden at Kammeraterne vidste det. De havde altsaa den for illegalt Arbejde uvurderlige Evne at kunne tie stille.

Hos Politiet arbejdedes der over for at fange Klubben. Tyskerne havde nemlig truet med at overtage Politiet i Aalborg, som sikkert vidste, hvor de skyldige var at finde, efter hvad de mente. Alligevel tilkaldtes et Par af Himmelstrups Korps til Assistance, den sidste Udvej!

(....)

Churchill-Klubben havde imidlertid foruden foruden Royal-Air-Force-Klubben i Odense en Filial i Brønderslev, hvor der arbejdedes efter samme Linier som i Aalborg. Brønderslevfolkene, som havde faaet fat i et Par Kasser Højeksplosiver, der var ranet fra en tysk Jernbanevogn, lod disse indlemme i Samlingen i Klosteret i Aalborg. I Aviserne var der skrevet om den store Fare ved at besidde disse, og ”de uansvarlige”, som havde tilegnet sig dem, opfordredes til straks, hvis de vilde undgaa at udsætte deres eget og andres Liv for Fare, at aflevere dem. Denne Opfordring efterkom Churchill-Klubben dog ikke. Højeksplosiverne var nemlig Perlerne i Samlingen. De kunde bruges til at sprænge tyske Militærtog i Luften med, mente de. De blev sendt fra Brønderslev til Aalborg – som almindelige Banepakker. Disse Højeksplosiver blev Aarsagen til, at Brønderslevfolkene kom til at dele Skæbne med Latinskole-Drengene i Aalborg. De blev naturligvis under Forhørene spurgt om, hvorfra de havde disse farlige Tingester. De fortalte den ene Løgnehistorie efter den anden om, hvor snedigt de havde baaret sig ad med at faa dem i Hænde. Men da de var saa mange til at snakke med om Sagen, stod Brønderslevfolkene ikke til at redde. Sandheden kom frem og de blev anholdt.

(....)

Endnu skal det dog nævnes, at Drengene var meget trykkede over at deres Krig mod Tyskerne havde ført med sig, at Rektor Galster var blevet tvunget til at tage Orlov.

Han bar dog sin Skæbne med løftet Pande, uagtet det blev forbudt ham at opholde sig i Aalborg

² Såvel i Edvard Pedersens beskrivelse af Churchill-Klubben som i sønnens beskrivelser i bøgerne om Churchill-Klubben nævnes medlemstallet til at være 20, hvoraf nogle ifølge Knud Pedersen var passive, men der foreligger ingen steder en liste over medlemmerne af Churchill-Klubben og man kan kun finde navnene på de 8 drenge, der blev arresteret samt de 3 ældre medlemmer af Churchill-Klubbens Brønderslev afdeling, der også blev arresterede.